



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ  
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
ΤΜΗΜΑ Α΄

Βαθμός Ασφαλείας:  
Να διατηρηθεί μέχρι:  
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 04-03-2014  
Αρ. Πρωτ. 30631/Γ2

-----  
Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37  
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι  
Ιστοσελίδα: [www.minedu.gov.gr](http://www.minedu.gov.gr)  
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου  
Τηλέφωνο: 210-3443422

ΠΡΟΣ:

- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
- Γενικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής  
Αν. Τσόχα 36  
11521 Αθήνα

**ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τον τρόπο αξιολόγησης μαθημάτων της Α΄ τάξης Ημερησίου και των Α΄ και Β΄ τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2013-2014**

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 07/10-02-2014 ανακοίνωση στο ορθό του Δ.Σ.) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης μαθημάτων της Α΄ τάξης Ημερησίου και των Α΄ και Β΄ τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2013-2014.

#### **Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία**

Για την εξέταση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο απόσπασμα κειμένου διδαγμένου από το πρωτότυπο, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή και ζητείται από αυτούς:

α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του οκτώ έως δέκα (8-10) στίχων·

β) να απαντήσουν επί του δοθέντος κειμένου (με εξαίρεση την υπό το στοιχείο «ι» ερώτηση επί μεταφρασμένου κειμένου) σε:

ι. τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στο χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα. Οι δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν απόσπασμα και η τρίτη σε τμήμα διδαγμένου από μετάφραση κειμένου. Για τις απαιτήσεις της τρίτης ερώτησης δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο το συγκεκριμένο μεταφρασμένο τμήμα κειμένου·

ii. μία (1) ερώτηση που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του·

iii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κ.λπ.·

iv. μία (1) ερώτηση γραμματικής·

v. μία (1) ερώτηση συντακτικού·

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «iii», «iv» και «v» μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες και καθεμιά από τις επτά (7) ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες.

Το διδαγμένο κείμενο από το πρωτότυπο, και μαζί με αυτό το οριζόμενο προς μετάφραση τμήμα του, η ερώτηση υπό το στοιχείο «ii» και η ερώτηση υπό το στοιχείο «iii» επιλέγονται από την τράπεζα θεμάτων. Οι υπόλοιπες ερωτήσεις (καθώς και το τμήμα του διδαγμένου από μετάφραση κειμένου της υπό το στοιχείο «i» ερώτησης) ορίζονται από τους διδάσκοντες.

### **Νέα Ελληνική Γλώσσα**

Για την εξέταση στο μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας δίνονται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο ένα ή δύο κείμενα περιορισμένης έκτασης από τον έντυπο ή/και τον ηλεκτρονικό λόγο (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο), που αναφέρονται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχουν νοηματική πληρότητα. Τα κείμενα σχετίζονται με θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι μαθητές εξετάζονται σε τρία (3) θέματα. Συγκεκριμένα καλούνται:

α) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που έχουν σχέση με:

i. την κατανόηση του κειμένου (οπτικές από τις οποίες προσεγγίζεται η πραγματικότητα, στόχοι και επιχειρήματα συγγραφέα, προβληματισμοί που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει κ.λπ.)·

ii. την οργάνωση του λόγου (διάρθρωση, δομή, διαίρεση, τίτλοι ενοτήτων, συνοχή, αλληλουχία, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία κ.λπ.)·

β) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που αφορούν:

i. σε σημασιολογικά στοιχεία (σημασίες λέξεων, συνώνυμα, αντώνυμα, κατασκευή φράσεων ή παραγράφων με συγκεκριμένες λέξεις, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων με σημασιολογικά ισοδύναμες κ.λπ.)·

ii. στην επισήμανση της λειτουργίας μορφοσυντακτικών δομών και υφολογικών στοιχείων του κειμένου που σχετίζονται με τους επικοινωνιακούς στόχους του συγγραφέα (ενεργητική ή παθητική σύνταξη, γλωσσικές ποικιλίες, αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας [δηλωτική και συνυποδηλωτική χρήση], στοιχεία προφορικού λόγου, χρήση ειδικού λεξιλογίου, είδος κειμένου κ.λπ.).

γ) να συνθέσουν δικό τους κείμενο (ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο), το οποίο σχετίζεται θεματικά με το κείμενο ή τα κείμενα που τους δόθηκαν, στο πλαίσιο του οποίου απαντούν με πειστική επιχειρηματολογία στα ζητούμενα, διατυπώνουν κρίσεις και σχόλια ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Η έκταση του κειμένου κυμαίνεται από 350 έως 400 λέξεις.

Το πρώτο (α) θέμα βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες, το δεύτερο (β) με είκοσι πέντε (25) και το τρίτο (γ) με πενήντα (50). Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις του α' και του β' θέματος, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα, διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

Το κείμενο ή τα κείμενα, το πρώτο και το δεύτερο θέμα (υπό τα στοιχεία «α» και «β») επιλέγονται από την τράπεζα θεμάτων, ενώ το τρίτο θέμα (υπό το στοιχείο «γ») ορίζεται από τους διδάσκοντες το μάθημα.

### **Νέα Ελληνική Λογοτεχνία**

Για την εξέταση του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας στην **Α' Τάξη Ημερησίου ΓΕΛ και στην Α' Τάξη Εσπερινού ΓΕΛ** δίνεται στους μαθητές αδίδακτο κείμενο, ομοειδές ή ομόθεμο με τις διδακτικές ενότητες που έχουν διδαχθεί («Τα φύλα στη λογοτεχνία», «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση» και «Θέατρο»), το οποίο λαμβάνεται από την τράπεζα θεμάτων.

1. Σε περίπτωση που το κείμενο αναφέρεται στις θεματικές ενότητες «Τα φύλα στη Λογοτεχνία» και «Θέατρο», οι μαθητές καλούνται:

α) να επισημάνουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στο κείμενο και να τα εντάξουν στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης·

β) να διακρίνουν και να περιγράψουν ένα ή δύο λογοτεχνικούς χαρακτήρες, κάνοντας αναφορές στις σχέσεις των δύο φύλων, στον κοινωνικό τους ρόλο ή σε κοινωνικά στερεότυπα σχετιζόμενα με το θέμα του κειμένου, και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο·

γ) να βρουν τον αφηγητή της ιστορίας και να αλλάξουν το πρόσωπο του αφηγητή ώστε να φανεί η αντίστοιχη αλλαγή στην οπτική της αφήγησης ή να μετατρέψουν το διαλογικό μέρος του κειμένου σε συνεχή αφηγηματικό λόγο·

δ) να διατυπώσουν σε μία ή δύο παραγράφους την άποψή τους για το περιεχόμενο του κειμένου συσχετίζοντάς το με τις αντιλήψεις της εποχής μας.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες (α = 25 μονάδες + β = 25 μονάδες) και συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο που κληρώνεται από την τράπεζα θεμάτων.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες (γ= 25 μονάδες + δ= 25 μονάδες) και ορίζονται από τους διδάσκοντες το μάθημα.

2. Σε περίπτωση που το ποίημα ανήκει στην ενότητα «Παράδοση και Μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση», οι μαθητές καλούνται:

α) να αναγνωρίσουν στο ποίημα γενικά χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ή της μοντέρνας ποίησης·

β) να επισημάνουν στο ποίημα εκφραστικά μέσα και εκφραστικούς τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και να σχολιάσουν τη λειτουργία τους·

γ) να επισημάνουν στο ποίημα βασικά χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού ρεύματος (π.χ. ρομαντισμός, συμβολισμός κ.λπ.) στο οποίο ανήκει·

δ) να σχολιάσουν σε μία ή δύο παραγράφους βασικά σύμβολα ή θέματα του ποιήματος και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ( $\alpha = 25$  μονάδες +  $\beta = 25$  μονάδες) και συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο που κληρώνεται από την τράπεζα θεμάτων.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ( $\gamma = 25$  μονάδες +  $\delta = 25$  μονάδες) και ορίζονται από τους διδάσκοντες το μάθημα.

Για την εξέταση στη Νέα Ελληνική Λογοτεχνία της **Β΄ Τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου** δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο πεζό ή ποιητικό κείμενο, που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη και ορίζεται από τον διδάσκοντα, καθώς και αδίδακτο πεζό ή ποιητικό κείμενο ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο, που επιλέγεται με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων, με τις αναγκαίες διευκρινίσεις. Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε τέσσερα (4) θέματα, από τα οποία δύο (2), και συγκεκριμένα τα υπό τα στοιχεία «α» και «β», προέρχονται από την τράπεζα θεμάτων και συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο, και δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «γ» και «δ», ορίζονται από τον διδάσκοντα και αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο. Τα θέματα αφορούν:

α) στον ερμηνευτικό σχολιασμό του αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου·

β) σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων που εμπεριέχονται στο αδίδακτο κείμενο (π.χ. ζητείται από τους μαθητές να βρουν μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.)

γ) στον συγγραφέα του διδαγμένου κειμένου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από αυτό·

δ) στον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό του διδαγμένου κειμένου ή στην ανάπτυξη, σε μία (1) ή δύο (2) παραγράφους, χωρίων του.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα, το οποίο μπορεί να αναλύεται σε δύο ερωτήσεις. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

### Ιστορία

Οι μαθητές αξιολογούνται στο μάθημα της Ιστορίας με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα Α΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες· β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.

2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες

προέρχονται οι ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

Τα θέματα της ομάδας Α' επιλέγονται από την τράπεζα θεμάτων, ενώ τα θέματα της ομάδας Β' ορίζονται από τους διδάσκοντες.

### **Άλγεβρα και Γεωμετρία**

Οι γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στην Άλγεβρα και Γεωμετρία γίνονται ως εξής:

1. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, με τα οποία ελέγχεται η γνώση εννοιών και ορολογίας, η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό, καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

2. Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

α. Το πρώτο θέμα αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιέχει πέντε (05) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής, Σωστού -Λάθους, αντιστοίχισης) με τις οποίες ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση των βασικών εννοιών και των σπουδαιότερων συμπερασμάτων της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης. Στο δεύτερο μέρος ζητείται η απόδειξη μίας απλής πρότασης (ιδιότητας, λήμματος, θεωρήματος ή πορίσματος), που είναι αποδεδειγμένη στο σχολικό εγχειρίδιο.

β. Το δεύτερο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που είναι εφαρμογή ορισμών, αλγορίθμων ή προτάσεων (ιδιοτήτων, θεωρημάτων, πορισμάτων).

γ. Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που απαιτεί από τον μαθητή ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών και αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών.

δ. Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση του απαιτεί από τον μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη στρατηγικών επίλυσής του.

Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα μπορούν να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

3. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά εικοσιπέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα (4) θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα το πρώτο μέρος βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες, ενώ το δεύτερο μέρος βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες. Στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας τους και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

4. Το δεύτερο και το τέταρτο θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων, ενώ το πρώτο και το τρίτο θέμα επιλέγονται από τους διδάσκοντες (ή τον διδάσκοντα) το μάθημα καθηγητές.

## Φυσική, Χημεία

Οι γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στη Φυσική και τη Χημεία γίνονται ως εξής:

1. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη που καθορίζονται ως εξής:

α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, με τις οποίες ελέγχεται η γνώση της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.

β) Το δεύτερο θέμα αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και οι ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος. Με τις ερωτήσεις μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να αναπτύξουν την απάντησή τους ή να απαντήσουν σε ένα ερώτημα κλειστού τύπου και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

γ) Το τρίτο θέμα αποτελείται από άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, τύπων, νόμων και αρχών και μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

δ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία επίλυσής του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

2. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα κάθε μία ερώτηση βαθμολογείται με 5 μονάδες και στο δεύτερο θέμα η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με 12 μονάδες και η δεύτερη με 13 μονάδες. Στο τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

3. Το πρώτο και το τρίτο θέμα επιλέγονται από τους διδάσκοντες (ή τον διδάσκοντα) το μάθημα. Το δεύτερο και το τέταρτο θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων.

## Βιολογία

Οι μαθητές καλούνται να εξεταστούν σε 4 ισόβαθμα θέματα που έχουν την ακόλουθη μορφή, περιεχόμενο και σκοπό:

### **1ο Θέμα:**

Περιλαμβάνει 5 ισόβαθμες ανεξάρτητες ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, όπως: πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, διαζευκτικής απάντησης (από τις οποίες ο μαθητής επιλέγει όποια ή όποιες συνεχίζουν ορθά μια ημιτελή φράση) κ.ά.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της απόκτησης γνώσεων και της κατανόησης από τον μαθητή βιολογικών εννοιών, διαδικασιών ή φαινομένων από ένα ευρύ τμήμα της εξεταστέας ύλης.

### **2ο Θέμα:**

Περιλαμβάνει 2 ερωτήσεις οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να ανακαλεί γνώσεις που έχει αποκτήσει γύρω από το εξεταζόμενο θέμα (βιολογική έννοια, διαδικασία ή φαινόμενο) και να τις εκθέτει ή/και να τεκμηριώνει τις απόψεις του με πληρότητα και σαφήνεια.

### **3ο Θέμα:**

Περιλαμβάνει 2 ερωτήσεις, οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Κάθε μία από τις ερωτήσεις αυτές περιλαμβάνει μια απεικόνιση (εικόνα, διάγραμμα ροής, γραφική παράσταση κ.ά.) που μπορεί να αποδίδει μια βιολογική δομή, λειτουργία ή φαινόμενο. Η απεικόνιση συνοδεύεται από σχετικό επεξηγηματικό κείμενο.

Ο μαθητής καλείται να απαντήσει σε υποερωτήματα που μπορεί να αφορούν στη δομική και λειτουργική σχέση των μερών (αν πρόκειται για βιολογική δομή), στην έκβασή του ή/και στους παράγοντες που την επηρεάζουν (αν πρόκειται για λειτουργία ή βιολογικό φαινόμενο) κ.ά.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες (ανάλυσης, σύνθεσης κτλ.) που έχει αποκτήσει, προκειμένου να εντοπίζει, να αντλεί, να αξιολογεί και να επεξεργάζεται πληροφορίες και δεδομένα που του παρέχει η απεικόνιση και το επεξηγηματικό κείμενο που τη συνοδεύει, ώστε να εξάγει συμπεράσματα και να διατυπώνει πλήρεις, σαφείς και στοιχειοθετημένες απαντήσεις.

### **4ο Θέμα:**

Περιλαμβάνει 2 ερωτήσεις, οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Κάθε ερώτηση αποτελεί δοκιμασία στην οποία ο μαθητής καλείται είτε να διερευνήσει μια πραγματική ή υποθετική κατάσταση που περιγράφεται στην εκφώνηση (π.χ. την έκβαση μιας βιολογικής διαδικασίας) είτε να επιλύσει ένα πρόβλημα που άπτεται εφαρμογών της Βιολογίας στην καθημερινή ζωή του σύγχρονου ανθρώπου, είτε να λύσει μια άσκηση εφαρμόζοντας την κατάλληλη μεθοδολογία και αξιοποιώντας βιολογικούς νόμους και θεωρίες.

Το θέμα αποσκοπεί στην αξιολόγηση της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις και δεξιότητες που έχει αποκτήσει από ποικίλες περιοχές της ύλης, προκειμένου να διερευνά και να ερμηνεύει καταστάσεις ή να επιλύει προβλήματα που σχετίζονται με τις εφαρμογές της Βιολογίας στην καθημερινή ζωή.

Το πρώτο και το τρίτο θέμα επιλέγονται από τους διδάσκοντες (ή τον διδάσκοντα) το μάθημα. Το δεύτερο και το τέταρτο θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων.

## **Θρησκευτικά**

Η γραπτή προαγωγική εξέταση στα «Θρησκευτικά» περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες ( $5 \times 5 = 25$ ).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με αντίστοιχες ερωτήσεις ευρύτερης ανάπτυξης, με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης αλλά και διασύνδεσης γνώσεων, γεγονότων και διαδικασιών που απέκτησαν οι μαθητές.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει επίσης μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Τα θέματα ορίζονται κατά 50% με κλήρωση από τράπεζα θεμάτων και κατά 50% από τον διδάσκοντα. Συγκεκριμένα: το πρώτο θέμα από την πρώτη ομάδα και το πρώτο θέμα από τη δεύτερη ομάδα ορίζονται από την τράπεζα θεμάτων. Το δεύτερο θέμα από την πρώτη ομάδα και το δεύτερο θέμα από τη δεύτερη ομάδα ορίζονται από τον εκπαιδευτικό της τάξης.

### **Πολιτική Παιδεία**

#### **(Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)**

Για το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία), η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες ( $5 \times 5 = 25$ ).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει δύο ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Τα θέματα ορίζονται κατά 50% με κλήρωση από τράπεζα θεμάτων και κατά 50% από τον διδάσκοντα. Συγκεκριμένα: το πρώτο θέμα από την πρώτη ομάδα και το πρώτο θέμα από τη δεύτερη



ομάδα ορίζονται από την τράπεζα θεμάτων. Το δεύτερο θέμα από την πρώτη ομάδα και το δεύτερο θέμα από τη δεύτερη ομάδα ορίζονται από τον εκπαιδευτικό της τάξης.

### **Ξένες Γλώσσες**

Στις προαγωγικές εξετάσεις ο τρόπος εξέτασης των ξένων γλωσσών περιλαμβάνει θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας. Τα θέματα των εξετάσεων ορίζονται ως εξής:

#### **Θέμα 1. Κατανόηση γραπτού λόγου**

Δίδεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο (α) 180-350 λέξεων για τα Αγγλικά και (β) 150-180 λέξεων για τα Γαλλικά και Γερμανικά, το οποίο συνοδεύεται από μία δοκιμασία με δέκα (10) ερωτήματα που αποσκοπούν στον έλεγχο σφαιρικής κατανόησης ή/και (β) κατανόησης επιμέρους μηνυμάτων/πληροφοριών του κειμένου (σύνολο 30 %).

#### **Θέμα 2α. Λεξικογραμματική**

Δίνεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο λεξιλογικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική και 5 για την Γαλλική και τη Γερμανική. Πρόκειται για ερωτήματα συμπλήρωσης (σύνολο 20 %).

#### **Θέμα 2β. Λεξικογραμματική**

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο γραμματικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική και 5 για την Γαλλική και τη Γερμανική. Πρόκειται για ερωτήματα επιλογής (σύνολο 20%).

#### **Θέμα 3. Παραγωγή γραπτού λόγου**

Οι μαθητές καλούνται να γράψουν ένα κείμενο, έκτασης 120-150 λέξεων στην Αγγλική και 80-120 λέξεων στη Γαλλική και Γερμανική, σύμφωνα με πληροφορίες, παροτρύνσεις, ή/και οδηγίες που παρέχονται στην ξένη γλώσσα και οι οποίες ορίζουν με σαφήνεια το συγκεκριμένο πλαίσιο της παραγωγής του (δηλαδή ποιος γράφει σε ποιον και για ποιον σκοπό) (σύνολο 30%).

Τα θέματα ορίζονται κατά 50% με κλήρωση από τράπεζα θεμάτων και κατά 50% από τον διδάσκοντα. Συγκεκριμένα: το θέμα 1 και το θέμα 2α ορίζονται από τον εκπαιδευτικό της τάξης. Το θέμα 2β και το θέμα 3 ορίζονται από την τράπεζα θεμάτων.

### **Μαθήματα Επιλογής**

#### **Εφαρμογές Πληροφορικής**

Η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας και συγκεκριμένα:

α) δύο (2) θέματα θεωρίας,

β) δύο (2) θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων.

Τα θέματα θεωρίας αποτελούνται από ερωτήσεις διαφόρων τύπων με τις οποίες ελέγχονται η γνώση και η κατανόηση της θεωρίας, η κριτική ικανότητα των μαθητών, η ικανότητα αξιοποίησης θεωρητικών γνώσεων για την αξιολόγηση δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων και η δυνατότητα παρουσίασής τους με σωστούς επιστημονικούς όρους και σωστό γραπτό λόγο.

Τα θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Η βαθμολογία προκύπτει κατά 50% από τα θέματα της θεωρίας (2x25%) και κατά 50% από τις ασκήσεις ή τα προβλήματα (2x25%).

#### **Γεωλογία & Διαχείριση Φυσικών Πόρων**

Για το μάθημα «Γεωλογία & Διαχείριση Φυσικών Πόρων», η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

### **Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός**

Το μάθημα «Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» εξετάζεται όπως και το μάθημα της Ιστορίας αλλά τα θέματα ορίζονται από τον διδάσκοντα.

### **Καλλιτεχνική Παιδεία**

**«Εικαστικά»:** Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

**«Μουσική»:** Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

**«Στοιχεία Θεατρολογίας»:** Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

**Για τα μαθήματα επιλογής προωθείται νομοθετική ρύθμιση προκειμένου όλα τα θέματα να ορίζονται από τον διδάσκοντα-διδάσκοντες.**

**Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ**

**Εσωτ. Διανομή**

- Δ/ση Σπουδών Δ.Ε., Τμήμα Α΄
- Δ/ση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- Δ/ση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- Δ/ση Π.Ο.Δ.Ε.
- Δ/ση Ειδικής Αγωγής
- ΣΕΠΕΔ